

VOORSTELLINGSBROCHURE VOOR DE AANMELDER

CAMINO

MODULE CONTEXTBEGELEIDING

Situering

Camino biedt de module contextbegeleiding aan. We hebben plaats voor 32 gezinnen binnen het bestuurlijk arrondissement van Dendermonde. We hebben ook de mogelijkheid om één gezin te begeleiden in het kader van het crisisnetwerk Integrale Jeugdhulp Waas en Dender. Dit kan maximaal één maand en enkel wanneer er op moment van vraag een open plaats is.

We begeleiden gezinnen uit Dendermonde en deelgemeenten, Hamme en deelgemeenten, Wetteren en deelgemeenten, Zele, Waasmunster, Wichelen en deelgemeenten, Laarne en deelgemeenten, Berlare en deelgemeenten, Lokeren en deelgemeenten, Moerbeke.

Camino is onderdeel van organisatie voor bijzondere jeugdzorg (OVBJ) Beaufort. OVBJ Beaufort en OOC De Morgenster zijn afdelingen van vzw Lia.

Vzw Lia is erkend door het Vlaams Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, agentschap Jongerenwelzijn. Maatschappelijke zetel is Smoorstraat 8 in Waasmunster.

Algemeen directeur is Stijn Deriemaeker.

Website: www.vzwlia.be

Vzw Lia biedt volgende hulpverlening aan:

CAMINO		Oudburgstraat 15 * 9240 Zele → contextbegeleiding
EPSILON		Poststraat 90-92 * 9160 Lokeren → dagbegeleiding in groep met contextbegeleiding
INDIGO DRIES		Sombekedries 12 * 9250 Waasmunster → verblijf met contextbegeleiding → kamertraining met contextbegeleiding → contextbegeleiding i.f.v. autonoom wonen
INDIGO KASTEELSTRAAT		Kasteelstraat 9 * 9250 Waasmunster → verblijf met contextbegeleiding
AL PASO		Smoorstraat 4 * 9250 Waasmunster → contextbegeleiding i.f.v. autonoom wonen
ALESTO (project)		Cretenborghlaan 9 * 9120 Beveren-Waas → verblijf met contextbegeleiding voor niet-begeleide minderjarigen
DE MORGENSTER		Smoorstraat 8 * 9250 Waasmunster → diagnostiek in het kader van de bijzondere jeugdzorg → verblijf in functie van diagnostiek → crisisverblijf en crisisbegeleiding
DE KNOOP (project)		Smoorstraat 8 * 9250 Waasmunster → time-out → dagbesteding

Missie en visie

De kernopdracht van onze organisatie is dat ouders en kinderen na de begeleiding in staat zijn om de taken, problemen en zorgen die ze ervaren, op een bekwame en leeftijdsadequate manier aan te pakken. We vertrekken van het geloof in eigen kunnen, de eigen talenten van elk kind, elke jongere en ouder(-figuur) met wie we samenwerken en er is nauw overleg met de context.

Onze gezinnen behoren vaak tot de meest kwetsbare groepen in onze samenleving. Wij willen in onze hulpverlening gezinnen aanspreken op hun mogelijkheden. Onze hulpverlening is dus een **competentie gerichte hulpverlening** en richt zich op alle relevante contexten: gezin, jongere, school, familie, buurt,...

Vanuit een ontwikkelingspsychologisch perspectief gezien, spreken we van competentie als de **VAARDIGHEDEN** van een persoon toereikend zijn om de **TAKEN** te vervullen die kenmerkend zijn voor de levensfase waarin de persoon zich bevindt.

Dit model geeft bijgevolg vijf mogelijke invalshoeken om jongeren en gezinnen vooruit te helpen:

- het aanleren/versterken van vaardigheden
- het verlichten of verrijken van de taken
- het versterken of uitbreiden van de steunfactoren (-figuren)
- het wegwerken of verlichten van de stressoren
- het verminderen van de invloed van pathologie

Binnen het gezin trachten we een ontwikkeling bevorderend leefklimaat te creëren gebaseerd op de **vijf opvoedingsvaardigheden van Patterson**, die essentieel zijn in het aanleren van gewenst gedrag en het corrigeren van storend gedrag: positieve betrokkenheid, positief bekrachtigen, gezinsprobleemoplossing, disciplineren op een rustige maar consequente wijze en toezicht houden.

We trachten dit te bereiken door **wekelijkse huisbezoeken** te organiseren. Indien nodig en haalbaar kunnen deze bij de start van de begeleidingen geïntensifieerd worden. De interventie splitsen we op in deze gericht op gezin en het netwerk (contextbegeleiding) en deze gericht op het kind of de jongere (individuele begeleiding). Via oudergesprekken, individuele gesprekken met de jongere/het kind en gezinsgesprekken, via besprekingen met andere diensten trachten we de gezinsleden actief te betrekken bij hun begeleiding.

We zijn positief betrokken op onze kinderen/jongeren/gezinnen en er is ook sprake van af en toe een gezamenlijk spel, werk of uitstap. Daarnaast hebben we ook een aanbod naar oudertraining, individueel of in groep. We spreken de jongeren/kinderen ook zo individueel mogelijk aan, stimuleren hen lid te worden van een vrijetijdsclub waar ze ook andere jongeren zullen leren kennen.

Via onderstaande technieken hopen we onze ouders/kinderen/jongeren/gezinnen respectvol te benaderen, het zelfvertrouwen te versterken en hen te motiveren tot verandering:

- **Geloof in het eigen kunnen:** We kijken naar wat lukt, naar de vaardigheden die gezinsleden reeds bezitten of deels bezitten. We bekrachtigen heel vaak het positieve gedrag.
- **Gedeelde visie** (op het probleem, op welke doelen best bereikt worden en op de manier waarop we deze doelen zullen proberen te bereiken) door de hulpverlener en de cliënt.

- **Zorg op maat, met participatie en inspraak van de cliënt.** Het tempo van de cliënt wordt hierbij in rekening gebracht. Overgangen naar een andere hulpvorm worden met zorg behandeld. Hulp wordt zo kortdurend mogelijk aangeboden, en is zo langdurend als het moet.
- **Empathisch reageren en onvoorwaardelijke acceptatie** van de cliënt in zijn persoon (gedachten, gevoelens, keuzes, visie, geloofsovertuiging, etc.)
- We proberen een **probleem te herbenoemen** als een nog te leren of te versterken vaardigheid. Agressie benoemen we bijvoorbeeld als het nog aan te leren zelfcontrole.
- Door te vragen naar situaties waarin het probleemgedrag niet of minder optreedt (differentiëren) proberen we **zicht te krijgen op constructief hanteringsgedrag**. Door stil te staan bij gelukke situaties vergroten we het geloof in verandering.
- Wanneer we cliënten hun aandeel binnen een probleem willen tonen, maken we gebruik van de **vier stappen van erkennen van inzet**. Eerst staan we voldoende lang stil bij het onrecht dat hen wordt/werd aangedaan. Pas nadat we erkennen dat zij anderen iets positiefs brengen, gaan we stilstaan bij het feit dat anderen iets positiefs voor hen kunnen betekenen. Enkel na het doorlopen van de vorige drie stappen gaan we in op het onrecht dat zij anderen aandoen. We respecteren het tempo van de ouders/jongeren, wat maakt dat we indien nodig terugkeren naar een vorige stap.
- Om onze **betrokkenheid** te tonen, kunnen we de gezinnen ook buiten de wekelijkse afspraken contacteren. Na moeilijke gesprekken of misgelopen afspraken proberen we gezinnen via verschillende wegen (telefoneren, sms, brief, ...) opnieuw te bereiken. Ook bij belangrijke gebeurtenissen zullen we cliënten zowel aanmoedigen als nadien informeren over het verloop.

Doelgroep

Camino biedt hulp aan **maatschappelijk kwetsbare gezinnen met kinderen en jongeren tussen 0 en 18 jaar**. Deze gezinnen kenmerken zich door een problematische leefsituatie: de kinderen/jongeren vertonen gedrags- en/of emotionele problemen en voor de ouders is de draaglast te groot of de draagkracht te klein.

Het aanbod richt zich tot gezinnen voor wie de reguliere eerstelijns hulpverlening ontoereikend of onbereikbaar is en waar de veiligheid en/of ontwikkeling van kinderen in gevaar dreigt te komen.

Kenmerken van onze doelgroep:

- Onze doelgroep bestaat voornamelijk uit gezinnen met kinderen/jongeren die vaak gedragsproblemen of antisociaal gedrag vertonen.
- Bovendien komen gezinnen die bij ons terecht komen vaak in aanraking met één of meerdere "life stress events" (ingrijpende gebeurtenissen die die in iemands leven opduiken en die zorgen voor het ontstaan van spanningen of stress, bv. echtscheiding of overlijden van een dierbare).
- Typerend voor de doelgroep zijn gezinnen waarin onveilige hechtingspatronen zich ontwikkeld hebben, gekleurd ook door de geschiedenis die ouders zelf meegekregen hebben. Vaak merken we ook een verstoorde emotieregulatie op.

- Gezinnen die beroep doen op onze organisatie ervaren vaak psychosociale problemen. Bij psychosociale problemen gaat het over problemen die zowel te maken hebben met gevoelens en gedachten (zoals sombere gedachten, depressieve of angstige gevoelens) als met de relatie(s) met andere mensen of instanties (conflicten of moeilijke relatie met familie, burens, OCMW, ...).
- De problemen die gezinnen ervaren situeren zich ook op verschillende levensdomeinen en worden vaak intergenerationeel overgeleverd.
- Beperkt sociaal netwerk: Het hebben van een sociaal netwerk, steun ervaren van familie en buurt, toegang hebben tot voorzieningen en hulpverlening zijn belangrijke beschermende factoren, die een tegengewicht kunnen bieden aan de risicofactoren. Helaas ontbreekt het bij kansarme en/of multiprobleemgezinnen vaak aan deze beschermfactoren.

Onze hulpverlening is **rechtstreeks toegankelijk**. Gezinnen kunnen zich rechtstreeks, of na doorverwijzing bij ons aanmelden. Ook zijn we ingebed in het crisisnetwerk Oost-Vlaanderen.

Gezinnen die een beroep doen op de module **laagintensieve contextbegeleiding** (gemiddeld 1 uur per week voor een periode van zes maand), hebben een duidelijk afgebakende hulpvraag waarop een antwoord kan geboden worden binnen een minder intensieve en kortdurende begeleiding. Gezinnen met een meer complexere problematiek kunnen beroep doen op de module **breedsporige contextbegeleiding** (begeleidingsduur van 1 jaar, met een intensiteit van gemiddeld 2 uur per week).

In overleg zijn beide modules verlengbaar en er kan, indien noodzakelijk, overgegaan worden van de ene op de andere module.

Daarnaast beschikken we ook over de module **kortdurend veiligheidstraject** (gemiddeld 1 uur per week in samenwerking met een andere partner). Deze module is niet verlengbaar.

Dit veiligheidstraject bestrijkt een periode van maximaal 6 maanden en concentreert zich vooral op de ongerustheden die er in het gezin aanwezig zijn. Voorwaarden hierbij zijn dat er naast onze begeleiding eveneens een dienst aanwezig is die de dagdagelijkse opvoedingsproblemen op zich neemt. Dit aanbod geldt enkel voor gezinnen met jonge kinderen waarvan er sprake is van verontrusting en mogelijke uithuisplaatsing.

Begeleidingen in het kader van het **crisisnetwerk Oost-Vlaanderen** richten zich tot gezinnen met jongeren tussen 13 en 17 jaar. Voor minderjarigen buiten deze leeftijdscategorie kan begeleiding besproken worden. Hier begeleiden we gezinnen in crisis voor een tijdelijke periode van 4 weken. Nadien wordt onze hulpverlening afgesloten en kunnen we, indien nodig, het gezin toe leiden naar een gepaste vervolghulp.

Contextbegeleiding door Camino is geïndiceerd als:

- Bij de ouders de bereidheid en mogelijkheid tot veranderen aanwezig is of ontwikkeld kan worden en als de aanwezige draagkracht binnen het gezin perspectieven biedt tot verbetering.
- De thuissituatie nog over voldoende mogelijkheden beschikt om de ontwikkelingskansen van het kind/de jongere te waarborgen en de problemen niet in die mate geëscaleerd zijn dat het niet meer leefbaar is om het kind/de jongere thuis te laten wonen.

Tegenindicaties:

- Onze begeleiding is niet geschikt voor gezinnen waarbij de primaire problematiek bij het kind/de jongere en/of de ouders een uitgesproken drug- en/of alcoholverslaving of psychiatrische problematiek inhoudt.
- Onze begeleiding is niet geschikt voor MOF jongeren die nog geen (alternatieve) sanctie, behandeling of herstelgerichte bemiddeling achter de rug hebben.
- We vinden het niet aangewezen om begeleiding te bieden aan gezinnen waarbij geen van de ouders de Nederlandse taal beheerst.

Opnameprocedure

Onze hulpverlening is rechtstreeks toegankelijk, dit betekent dat een aanvraag voor onze hulpverlening telefonisch (op weekdays tussen 9u en 12u30) of elektronisch (via **aanmelding.contextbegeleiding@vzwlia.be**) kan aangevraagd worden. Vervolgens zal via mail een aanmeldingsformulier doorgestuurd worden. Een betrokken hulpverlener (CLB-medewerker, huisarts, OCMW-medewerker,...) kan samen met de ouders een aanvraag indienen. Als het gezin reeds begeleid wordt door een consultant van het Ondersteuningscentrum Jeugdzorg (OCJ) of de Sociale dienst van de Jeugdrechtsbank, zal deze de hulp aanvragen.

Een multidisciplinair team bekijkt de aanvraag in functie van de problematiek en de hulpvraag. Wanneer we beslissen dat de vraag aansluit bij ons aanbod dan komt het kind/de jongere op onze wachtlijst. Als er in Camino perspectief is op een vrije plaats, nemen we contact op met de ouders of de aanmelder van de eerste jongere op onze wachtlijst. Het gezin, de jongere en de aanmelder worden uitgenodigd voor een intakegesprek op onze dienst. Op die manier maken de gezinnen ook concreet kennis met onze dienst en waar die gelegen is.

Onze intake bestaat uit een algemeen gedeelte, waarbij de jongere en ouders uitleg krijgen over onze werking, en een apart gesprek met de jongere en de ouders (eventueel in aanwezigheid van de aanmelder). Aan de hand van het 3 kolommenmodel vanuit de methodiek Signalen van welzijn (Wat zijn de zorgen? Wat gaat er goed? Wat willen jullie veranderd zien?) trachten we samen met alle betrokkenen de hulpvraag te exploreren. De jongere en de ouders vertellen waarom ze onze hulpverlening kiezen, wat moeilijk loopt en waar ze naar toe willen. De wederzijdse verwachtingen tussen Camino, de jongere, de ouders en de aanmelder omtrent de invulling van de begeleiding worden toegelicht en op elkaar afgestemd. Er is van bij dit eerste contact aandacht voor de manier waarop de begeleiding zal vorm krijgen en hoe er bijstellingen kunnen gebeuren waar nodig. Na dit gesprek volgt er desgewenst een korte bedenktijd voor alle partijen waarin beslist wordt over een effectieve start van begeleiding.

Doelen

De begeleiding door Camino richt zich op het gezin als geheel en op de individuele jongere. We willen dat onze hulpverlening zo weinig mogelijk ingrijpend is voor de gezinsleden. Zowel in de **breedsporige contextbegeleiding**, als in **de laagintensieve module** wordt afhankelijk van de concrete hulpvraag van de gezinsleden een keuze gemaakt uit ons aanbod.

We bieden onze gezinnen zowel begeleiding als behandeling en training aan:

BEGELEIDING houdt in:

- gezinsgesprekken
- aparte gesprekken met ouders, soms gecombineerd met aparte gesprekken met kind of jongere

BEHANDELING EN TRAINING omvat (naast het begeleidingsaanbod):

- individuele oudertraining in opvoedingsvaardigheden
- oudertraining in groep (deze training wordt afhankelijk van de vraag en de groepsgrootte georganiseerd)

DOELEN m.b.t. het gezin:

- versterken en/of aanleren van opvoedingsvaardigheden
- activeren of vergroten van de protectieve factoren
- het verbeteren van de relaties tussen de gezinsleden
- oplossingen helpen vinden voor de stressfactoren die in de gezinssituatie aanwezig zijn
- de gezinsleden (terug) leren geloven in hun mogelijkheden
- het sociaal netwerk uitbreiden
- een positieve relatie tussen school en gezin bewerkstelligen

DOELEN m.b.t. de jongere:

- de sociale, cognitieve en emotionele vaardigheden versterken
- de jongere steunen bij problemen en conflicten en oplossingen helpen zoeken
- de jongere (terug) leren geloven in hun mogelijkheden
- de jongere zijn/haar vrije tijd leren invullen
- de schoolse vaardigheden van de jongere ondersteunen
- de jongere gewenst gedrag aanleren of versterken

Gaat het om een **begeleiding in het kader van het crisisnetwerk Integrale Jeugdhulp**, dan werken we in de eerste plaats aan de doelen die de crisis hebben uitgelokt.

- Gericht op vaardigheidstraining: gepaste info geven en gezinsleden in de mate van het mogelijke vaardigheden aanleren/verfijnen die hen de kans geven om hun leven meer in handen te krijgen.
- Gericht op het bieden van concrete hulp: hulp (praktisch van aard, psychosociaal), gerelateerd aan doelstellingen en erop gericht dat het gezin zich vaardigheden eigen kan maken zodat ze zelf verder kunnen.

- In de omgeving van het gezin: gezin wordt begeleid in de eigen omgeving, intake gaat daar ook door. De context van het gezin wordt zoveel mogelijk mee betrokken in de begeleiding. De gezinsbegeleider legt voor contacten met het gezin de nodige huisbezoeken af en werkt samen met andere voor het gezin belangrijke partners (OCMW, school,...).

Gaat dit over een **begeleiding in kader van het veiligheidstraject**, dan zijn de doelen gericht op het ontmijnen van de verontrusting. De focus ligt op het opstellen en uitvoeren van een veiligheidsplan opdat de kinderen thuis kunnen blijven wonen. De concrete opvoedingsproblemen/vragen worden opgenomen door een andere dienst die reeds aanwezig is in het gezin. Bijkomend kan er een netwerkoverleg georganiseerd worden. Indien er geen specifiek netwerk aanwezig is, bestaat de mogelijkheid er in de eigen kracht conferentie er bij te betrekken.

Begeleidingsproces

Vanaf de start van de begeleiding wordt er informatie verzameld over het functioneren van het kind/de jongere en het gezin. Op die manier komen de jongere, de ouders en de begeleider te weten wat ze reeds kunnen, welke terreinen goed lopen en waar nog aan gewerkt moet worden. Op basis van deze informatie wordt er indien nodig een competentie-analyse opgemaakt die dan bruikbaar is voor het opstellen van het handelingsplan. Samen met het gezin wordt nagegaan op welke terreinen zij ondersteuning verwachten en welke problemen het opvoeden/positief functioneren belemmeren.

Op basis van deze informatie en vanuit de doelstellingen uit de hulpverleningsovereenkomst worden dan concrete voor het gezin/de jongere haalbare doelstellingen geformuleerd, d.i. een geïndividualiseerd begeleidingsproces opgesteld in het handelingsplan. Bij zowel de breedsporige contextbegeleiding als bij de laagintensieve contextbegeleiding als het kortdurend veiligheidstraject is dat na 45 dagen, voor een crisisbegeleiding vanuit het crisisnetwerk Oost-Vlaanderen hebben we een overeenkomst over de doelen en de aanpak na twee weken.

Om de zes maanden (breedsporige of laagintensieve contextbegeleiding) volgt er een evolutiebespreking met alle betrokken partijen (bij het kortdurend veiligheidstraject is deze bespreking eveneens een eindbespreking). Het handelingsplan wordt eventueel bijgestuurd. Tijdens deze evaluatiemomenten worden alle terreinen geëvalueerd. We willen niet enkel focussen op de probleemgebieden, maar het gezin ook bevestigen op die terreinen die goed lopen.

Indien de jongere en het gezin dit wensen, kan nazorg geboden worden. De vorm van nazorg varieert van gezin tot gezin. De jongere en het gezin kunnen contact met ons opnemen indien zij dit wensen. Indien nodig, kunnen één of meerdere gesprekken doorgaan.

P

rocedure verontrusting

Het is eigen aan onze werkvorm en de doelgroep dat we regelmatig geconfronteerd worden met risico's in een gezin, waarbij de veiligheid van de minderjarige in het gedrang kan komen. We spreken van verontrusting als er vermoedens zijn van misbruik, gebruik van verslavende middelen (drugs, alcohol,...), gebruik van geweld, lichamelijk en/of psychische mishandeling en/of verwaarlozing of een tekort aan zorg t.a.v. de minderjarige. De verontrusting vergroot indien deze thema's onbespreekbaar blijven.

Aan de hand van de methodiek van Signalen van Welzijn/Signalen van Veiligheid trachten we de verontrusting bespreekbaar te maken en maken we met het gezin een veiligheidsplan op. De begeleiding kan zo nodig tijdelijk geïntensifieerd worden. Er wordt zo nodig bekeken in overleg met gezin en consulent of een (tijdelijke) schakeling naar een andere module binnen OVBJ Beaufort wenselijk is en mogelijk is.

Indien er een consulent van SDJ of OCJ betrokken is in het gezin, worden deze met medeweten van het gezin op de hoogte gebracht van de feiten aangaande de verontrusting.

De uitvoering van het veiligheidsplan wordt nauw opgevolgd. Wanneer we niet tot een akkoord kunnen komen rond een aanpak van de verontrusting, ondernemen we andere stappen. We gaan in nauw overleg met gezin en consulent met het oog op een gerichte indicatiestelling.

Indien er geen consulent betrokken is en we binnen de vrijwillige hulpverlening geen opening kunnen creëren om met het gezin aan de slag te gaan, dienen we, met medeweten van, en indien mogelijk samen met de ouders, een M-document in. Dit houdt in dat we het betrokken kind/de betrokken jongere aanmelden bij een gemandateerde voorziening, namelijk het Ondersteuningscentrum Jeugdzorg (OCJ) of het Vertrouwenscentrum Kindermishandeling (VK). Het OCJ onderzoekt of het in verontrustende situaties noodzakelijk is om van overheidswege hulp op te starten of verder te zetten (mandaat maatschappelijke noodzaak). Het OCJ kan ook dossiers overmaken aan het parket wanneer de vrijwillige hulp vastloopt.

B

ereikbaarheid

De dienst voor contextbegeleiding is gehuisvest in de Oudburgstraat 15 te Zele.

In de voormiddag is er altijd iemand aanwezig op de dienst. De dienst is telefonisch bereikbaar tijdens de kantooruren van 9 tot en met 17u. Na 17u kan u een boodschap achterlaten op het antwoordapparaat.

052/75.22.03

0494/53.12.78

info@camino-tb.be

aanmelding.contextbegeleiding@vzwlia.be

www.vzwlia.be